

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenčni posredilke in dneve po praznicih, ter večja po pošti prejemajo za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za deljake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemajo za četr leta 3 gld. — Za oznane se plačuje od četrinštine petkrat-vrste 6 kr., če se osnani enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvoje frankirati. — Kokopisi se ne vržejo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši š. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovno podižati naročnine, reklamacije, oznania, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 27. aprila. Reuterjevo poročilo: V Bombay-ji prihajajo vsak dan nova vojaška krdela. Prvi ekspedicijski vojni zbor pojde 29. aprila, drugi prvega maja na sedem in dvajsetih ladijah na otok Malta. Povsod v Indiji je veliko navdušenje za vojsko. Domači Indiçi se prostovoljno oglašajo za vojno službo.

Muhamedanski vstaši v Rumeliji se bližajo Filipoplju, pred soboj Bolgare podeči. — V Adrijanopolji, od koder je posadka izmarširala, so ljudje v strahu. — Za baltiško morje se nemudoma oborožuje močna, kaci 20 vojnih ladij obsegajoča vojna flota.

Berlin 26. aprila. „Nordd. Allg. Ztg.“ pravi: Sredina diplomatične akcije je v tem, kako bode odgovorila Anglija na vprašanje Italije o pozitivnem programu angleške orientalne politike. (Glej politični razgled.)

Peterburg 26. aprila. General Heiman je na tifusu umrl. General Totleben je 25. t. m. odpeljal se iz Odese v San-Stefano.

Hamburg 26. aprila. Bismarkova bolezan se pravilno boljša.

London 26. aprila. Vsa denašnja poročila kažejo na vojsko z Rusijo. Le ko bi se Rusija popolnem odmeknila, rešen bi bil mir. Daily News poroča, da so v Peterburgu prepričani, da lord Beaconsfield hoče na vsak način vojske. Podobno vest ima Daily Telegraph iz Berlina.

Listek.

Pisma iz Dalmacije.

V.

V Benkoveci dne 1. aprila.

Nij mi treba poudarjati, da moj voznik nij bil posebno izurjen pevec; omeniti hočem le, da je imel tako oduren glas, da bi moral vsacega nehote groza obiti, ako bi ga slišal v temnej noči na samotnem kraji peti. Vendar mi je čas mej njegovim petjem dosti hitro pohajal, ker sem se moral vselej iz celega srca nasmijati, videč, kako tu in tam ovčji pastirji radovedno usta in oči odpirajo, da izvedo od kod prihaja glas, kakoršnega so si menda samo med čarovnicami na kleku o njihovih nočnih shodih misliti mogli.

Tako sva se peljala po lepej nekoliko navzgor vodečej velikej cesti sredi vedno enakomerne okolice, na katerej nij bilo nič dru-

Oziri

po balkanskem poluotoku s slovensko-avstrijskoga stališča.

J. — i. Podoba je bila zadnje dve leti, kakor da bi se bilo nakrat spomnilo naše stoletje, katero je za napredek na državljanškem pôli in za odpravo robstva po celiem božjem svetu uže toliko žrtovalo in pribovalo, v svojej velikosrnosti še na eno preimenitno nalogu svojo, ki se zove osvobojenje slovanske raje, uničenje tega pojma in prerojenje balkanskega Slovanstva!

Toda, nekoliko drugače smo si slovenski politiki in pesniki predstavljali preimenitno tako dogodbo in to sveto dobo, predvideno in upano od osem in štiridesetega leta. — Ne tako, da bi Slovenci le gledali hude boje in prečudovali junaštva, marveč videli so prej v fantaziji za to priliko mnogo tisoč Slovencev z ogromnim številom Hrvatov in avstrijskih Srbov zapadenih v junaškem delu v Bosni, to se ve da, ne proti, marveč po volji in ukazu Avstrije. — In vzemimo dežele Notranje Avstrijske z Hrvatsko, da bi bile ohrnale do naših časov pravico, ob svojem času se braniti Turka in udariti nanj kadar treba, ali bi se ne bili gotovo podvizi junaci teh dežel, in Dalmatinci uže na spomlad 1876 leta ne samo do Siska in Bihača, ampak v zvezi sô Srbi in Črnogorci do Travnika, Serajevega in Mostara. In če grof Andrássy trdi, da Bosna in Hercegovina leži v obzorji naših interesov (zdaj uže baje leži tudi Bolgarija), mu to radi vrgjamemo, ker čutimo Hrvatje, Srbi, Dalmatinci, Slovenci in nekoliko tudi še celo nemški Notranje Avstrijci, da imamo glede na zdodljivo svojo moralične interese zastran imenovanih zemstev; in interesi, ležeči v našem

moraličnem delokrogu, dotikajo se gotovo tudi Avstrije.

Pa zastonj smo izrekali nade, in prazne so bile prošnje, da naj Avstrija kaj gotovega, kaj izdatnega storí za urejenje in prerojenje Bosne in Hercegovine; zastonj so bili dozdaj miglaji od Temse, pozneje celo od Berlina in Peterburga, da naj Avstrija zasede Bosno in Hercegovino in pripomore stoletja tlačenim slovanskim rodovom pridobiti človeško pravico; okolšine so bile ugodne za-njo; Rusija je bila še hudo zavezana in navezana na pogodbe, — pri vsem tem se Avstrija le ganila nij. Na Dunaji in v Pešti še razumeti nijsa hoteli zahtevanj vstašev; rekli so filistri: ta ljud se bode dal uže pomiriti z nekolikim zboljšanjem njegovega usmiljenja vrednega tvarnega stanja. Pa nijsa samo za vsakdanji kruh prosili ti vstaši, marveč tudi za rešenje iz skušnjav in bed, in sicer so molili celi očenaš, in se izkazali pravi junaki; voščili so jim blagodušniki evropski, posebno z ozirom na njih kriščanstvo, celo svobodo, in da naj bi imeli politično življenje sami v sebi, neodvisno od Turčije.

Srbi in Črnogorci, zavzeti za sorodnike svoje, bojevali so se z vsemi močmi za-njo proti turškej presili; da bi bili brez uspeha borili se, tega ne bodo tu trdili, kajti za njimi je vzela mogočna in velikodušna Rusija sama vse težavno delo na-se, delo osvobojenja balkanskega poluotoka in najtežji del njegov, osvobojenje Bolgarov, je Rusija tudi izvela.

Mej tem so bile čuti vse druge homatije iz Dunaja in iz Pešte; le samo o narodnej banki, o colnini, o novih davkih na kavo in rajž, o nagodbi se je besedovalo, in so se vlekle dolge in za ta važni čas nam predolgočasne razprave. Nečemo in ne moremo tajiti

zega videti, ko kamenje, nekoliko trave sem in tje iz prsti poganjajoče, nizko grmičevje, — med tem pa po obeh straneh ceste črede pasočih se ovac in melanholično popevajoči ovčji pastirji in pastarice.

Pustivši malo kapelico matere bozje ter nekoliko oddaljeni vasi Ambra in Škabérne na desnej strani, prišla sva v pičlej uri do Biljan, precejšnje pa ubožne vasice, ki leži ob obeh straneh ceste na najvišem holme med Zumunkom in Benkovecem. Bilo je ravno preko poldne, toraj sem naročil vozniku, da naj se vstavi pri prvej gostilnici v katerej bi bilo pričakovati, da bodeva dobila kaj za kosilo.

„Znam ja, koje su gostivne za gospodu!“ odvernil mi je ponosno in samosvetno moj Dujo, — tako je bilo namreč vozniku ime.

In res dobre četrt ure od Biljan v vasi Marčetić postoji z vozom pred velikim na pol razpalim črnim poslopjem, rekoč: „Evo gospodine“.

Stopim v sobo. Dve mizi in štiri nizke klopi bile so pripravljene za goste; ves drugi del precej prostorne sobe pa je bil napolnjen z različnim specerijskim in manufakturaim blagom, pospravljenim po omrah, policah in predalah in ločenim od prostora, ki je bil za goste namenjen, z dolgim pultom. Po stropu viselo je enako svetilnicam kaci 10 gnatij, ki so marsikakemu pravoveračemu, ko jih je o štiridesetdanskem postu ogledoval, zvabile laskomine v usta in trganje v zobe.

Okolo obeh miz sedelo je polno pivcev ki so se veselo in glasno razgovarjali; ko sem pa jaz v sobo stopil, so naenkrat obmolknili. Oči vseh obrnile so se kakor na zapoved, na me in zdelo se mi je, da berem vsacemu na obrazu radovedno vprašanje „kdo si in kaj iščeš tukaj?“

Gospodar, — mestno oblečen mož srednje starosti in inteligentnega obraza, s „crlenkapo“ na glavi — zajemal je ravno v družbi svoje

velike važnosti vseh teh stvari za vsacega državljanja, in ravno za to, ker nijmo mogli vse svoje pozornosti obrniti na nje, moremo hvaliti le tiste poslance, ki so bili za odlog vseh teh važnejših vprašanj.

Nič realnega nij storila Avstrija zastranjenega poklica na vzhodu; spodobnost si je komaj ohranila v tej zadavi, in to s podpiranjem k nam pribeglih turških kristijanov in vsled zveze treh cesarjev, ki pa menda nij zasluga ministra vnašnjih zadev, ampak visoke dinastije same. Izgovarjamo se sicer res lehko s svojim revnim finančnim stanjem, ker oba parlamenta, česar pred leti ne bi bili verjeli, da bo tako, gospodarita slabo. Vendar pri dobrej volji bi bilo zadostilo za prve potrebe, in kakor mi menimo, za celo našo nalogo: osvobojenje Bosne in Hercegovine, prosto narodno posojilo, posojilo zares na prosto voljo dano in zares narodno. — Da bi se bilo zboljšalo mej akcijo nekoliko tudi notranje stanje cesarstva, to je verjetno, in moramo obžalovati nerodovitnost prevažnega vprašanja za nas tudi v tem oziru. Se ve da, ravno zato jed mnogim nij dišala in še zdaj ne diši. No, slavna gospoda, zdaj pa le brez strahu; pihljaj ne more škodljiv biti, tudi ne za slabo, bolehno deco, ampak še zdrav!

Zakaj da se avstrijsko cesarstvo nij udeležilo dejansko rešenja za nj prevažnega iztočnega vprašanja, bode zgodovina odgovorila: uzrok tega je bilo Beustovo pravilo o avstrijskih Slovanih ali zoper nje, znana „stena“ in znana lenost (vis inertiae). Zares mnogo so dosegli slovanožrtci v tem oziru. Lehko si z dopadajenjem nad soboj višejo brke kvišku. Ako bi mi Slovani imeli tisto veljavno in tisti vpliv v cesarstvu, katerega po svojem številu — nemamo, gotovo uže 1876. leta bi se bile vrnilne mnogoštevilne pridne rodbine iz Bosne in Hercegovine v svojo domovino, obdelovat grudo svojo, — naša Avstrija bila bi začela kratek in legak boj in osvobodila Bosno in Hercegovino.

Še le z vstajo Bolgarov smo začeli žleti nastopa mogočne Rusije na bojišče, ker smo za potrebno izpoznali v svrhu osvobojenja Bolgarov ruske močne roke. Računili pa smo tako, in še zdaj se nam ta račun ne zdi napaken, da za osvobojenje Bolgarije bi trebalo še enkrat večjih sil, kakor za osvobojenje Bosne. Velikodušna Rusija je izvršila svojo nalogu, in s tem ugonobila turško silo. Sram nas je, da mej tem Bosna in Hercegovina, kjer se je boj začel, in kateri deželi nas posebno zanimati, kakor znano, iz zgodovin-

skega ozira in ker sta meja naša, še vedno bivati pod izključljivem vplivom mohamedanskem. Še sedaj se begunci ne morejo vrnilti v domovino svojo!

Nikakor ne more pravo biti tako vedenje proti Bosni in Hercegovini, posebno če premislimo, da bi se najbrže svrha bila dosegla z manjšimi žrtvami, z udeleženjem Avstrije o pravem času akcije proti Turčinom.

Zdaj se posebno navduševati za osvobojenje Bosne nij nam več mogoče, in bi s takim navduševanjem sami sebe slepili. Gotovo bi bili Srbi, ko so drugo pot pričeli boj s Turčinom, s svojo glavno silo planili v Bosno, ter jo zasedli, ako ne bi Rusija jim tega čina z ozirom na neke avstrijske interese odsvetovala. Torej le še pred vojsko nam od Rusov dana beseda, katera je tudi pri sklepanji san-štefanskega premirja njim merodajna bila, je uzrok, da imamo opraviti še veliko v Bosni in Hercegovini.

Prav ima ruski narod, da nij po vsem zadovoljen s premirjem san-štefanskim, z njegovimi neizrečeno zmernimi določbami. Po takošnih žrtvah in zmaga vlti bi se mogel drugačni zvon miru, zvon, katerega glas bi se razlegal po celem balkanskem poluotoku in oznanjeval vsem rodovom njegovim popolnem neodvisno, novo državno življenje. Osodepolni položaj učinila sta turška poslanca, za mir moledovalo, Rusom. Starogrški junak v tako neugodnej nevarnosti je izdihnil: „Joj, le zdaj še milostljiva na strani mi stoj, Zenova hči, vladarica Palada Atena, ustanoviteljica držav!“ Tako je bilo Rusom pri srci, menimo, ko so sprejeli poslanca turška.

Dokaj določeb pogrešamo v premirske členih san-štefanskih, posebno nas pa vzemirja in boli, da zastran Bosne in Hercegovine nič pravega se ne najde v njih, in tudi to, da te deželi nijste bili zasedeni še pred tem sklepom od krščanske vojske, kar je neobhodno potrebno za napredok njun vsaj še dvomimo, da bi mogli begunci brez zasede se vrneti na svoj dom. Posebno grenko je to za nas, ker smo mislili precej, ko so Rusi prekoratili Dunav, da zdaj bodo uže oni vse uravnali, naj nas več ne skrbi osoba Bosne in Hercegovine.

Zastran Bolgarije pa smo mislili, da jo bodo Rusi ustanovili tako:

Bolgarska država, obsegajoča vse od Bolgarov obdelovane pokrajine in segajoča na vse strani, tako daleč, kakor daleč sega Bolgarski jezik, posebno tudi v Macedoniji, popolnem neodvisna od Turčije, naj bi stopila v

osobno zvezo s katero si bodi sosednjih krščanskih držav, samo da bi se morale meje mej obema državama prej natančko določiti, in najprimernejša ustava uvesti v Bolgariji. Okraji, od Turkov posedeni in obdelovani, naj ostanejo pri Turčiji; okrajem, od slovanskih mohamedancev posedenim in bolj na kraji proti iztoku ležečim, naj bi na prosto voljo dano bilo, ali ostati pri Turčiji, ali v zvezu stopiti z novo državo, v katerem slednjem slučaji naj imajo svojo upravo, ne zastopani v zbornici bolgarskih poslancev, ampak le samo v stareinstvu, ali pri državnem svetu. Okraji, nepretrgoma od Grkov posedeni, na obali egejskega morja, naj bi se prištevali najprej k Bolgariji, in ako bi Bolgarska morda stopila v personalno unijo z Grško, bi brez zapreti grški okraji, — na posamezne občine grške se ne more ozir jemati, — ako bi hoteli, vobili svoje zastopnike v Atene in spadali pod Grško. Vendar se pa mora na vsak način Bolgarska razprostreti do egejskega morja.

Gorje njim samim, da Grki niso o pravem času stopili na bojišče, da bi bili saj z Rusi vred prijeli za orožje! Izgovarja in zagovarja to zamudo pa strah pred turško pomorsko silo Grke, posedajoče veliko obalj z cvetočimi mesti. Pa tuli neko mrzenje mej Grki in Slovani bi znalo te prikazni krivo biti, katero so vedeli vzbuditi in gojiti Rusom neprijazni diplomi in pisatelji. Slednjič pogrešajo zlo Grki mnoge stotine blagih mladičev, palih v Krečanski vstaji.

Rusi so se proti velesilam in z ozirom na dane besede strogo držali pri sklepanji san-štefanskih členov, strogo zgolj iz logike dogmatičnih činov, in niso natančneje določevali zastran tega, kar še niso videli dognanega, ali zastran tega, kar je postajalo. Po pravici obžalujemo to neugodnost, — vendar upanja na skorajšno popolno osvobojenje in preverjanje balkanskega poluotoka ne damo propasti nikdar, — zdaj najmanj.

Posebno pa rešenje bosensko-hercegovinskega vprašanja se ne sme zavoljo premirja zakasniti ali nedoločeno in nepopolno ostati. Zasesti se morate te dve deželi na vsak način, drugače zaostaneti najmanj za 50 let. Precej se mora to zgoditi; — uže bi imele stati avstrijske divizije v onih zemljah — in ako bi tega storiti nehotela Avstrija, prevzeti bi moralni to nalogu Srbi. No, tako vznemirljiva še nij do zdaj ta reč, denar za okupiranje potreben, 60 milijonov, je na razpolaganje, samo da bi

(Dalje v prilogi.)

malo preobile zakonske polovice, iz velike porcelanaste sklede „rižoto“, ter ga je z veseljem tudi meni poln krožček odstopil. Pivci, ki so sedeli okolo manjše mize, umaknili so se mi spoštljivo in gospodinja jo je, kljub mojemu protestu, pogrnila z belim prtom. — Da sem se pogrnene mize branil, moral se je pivcem pri velikej mizi posebno dopasti, kajti najstarejši mej njimi ponudi mi kozarec vina in ko sem to ponudbo sprejel ter kozarec na zdravje družbe izpraznil, tudi še „bakalar“ (polenovke). Temu sem se komaj ubranil in Bog ve, če bi se bil, ko bi ne bil ravno moj voznik v gostilnico stopil, katerega je družba kakor iz enega grla: „Daj Bog zdravje, štor Bajamonti!“ Zopet je začelo ono vriščanje ko prej, le sem in tja so pivci umolknili, ter naprosili Dujo, da jim je kaj zapel.

Mej tem sem jaz kosil. Goste, ki so prej sedeli okolo manje mize, povabil sem, da zopet sedejo, toda le edini izmej njih me je ubogal ter prisedel k meni. Nij pa nič govoril; ampak v enomer je opazoval mojo urno verižico in prstane, tako, da se mi je potrebno zdelo revolver, katerega sem imel okolo ledij pripasanega, popraviti tako, da ga je videl. Kajti da bi me razumel, vstal je, popil s svojimi tovariši še kozarec vina in potem z njimi vred odšel.

Ker so vsi ti bili oblečeni nekoliko drugače od pivcev pri drugej mizi, posebno, ker so vsi nosili s soboj za pasovi dolge nože, na glavi pa velikanske turbane, sklepal sem, da so Bošnjaci. Gospodar me je še le podučil, da so Dalmatinci iz Kninskega okraja, ter da stanujejo v vseh ob turškej meji. Peljali so se z malim vozičem, pred katerega ste bili

vpreženi dve muli, v Zader, tedaj ravno v nasprotnem smeru, ko jaz, kar mi je tako draga bilo.

Ko smo se bili z gostilničarjem in veselimi pivci še sem ter tja o čem pogovorili, pravljal sem se, da odidem dalje. Mož, ki mi je prvi ponudil kozarec vina, naprosi me, da bi smel prisesti. Priznati moram, da sem mu kaj nerad to dovolil; kajti sodeč po popisih Dalmacije, ki sem jih sem in tja v kacem nemškem listu čital in po zagorelih obrazih Dalmatinov, katerim njihova nošnja dodaja nekaj skrivnostno divjega, mislil sem, da si dalmatinsk prostak ne dela nikakoršno težke vesti koga oropati ali celo zaklati.

Ravno, ko sem odhajal jaz, prideljal se je duhoven, ki je bil tudi namenjen v Benkovec. Ker se je poznal z gostilničarjem, postal je pri njem, da popije kozarec vina. Vprašam

se več ne ustavljal; uže nam ragljajoče žabe in pomladansko solnce očitajo počasnost

Kakšen sad bode pa ta od Rusov nam privoščeni trud obrodil za Avstrijo? Uže moralična pridobitev tega čina je še vedno dokaj vredna, Jugoslovani bodo jej morali biti hvaležni za to dejansko pomoč, oni, ki so toliko tisoč junakov uže izgubili v kravljih bojih. Avstria si bo prisvojila potem in z dobro vestjo obdržala Turško-Hrvatsko, lep kos zemlje, dokaj širjaških milij, katera uže po zgodovini mora pripasti Hrvatom, in tiste občine v Hercegovini, katere bi posebno rade združile se z Dalmacijo, da bi arondirala to deželo. Tudi zastran občevanja z iztočnim jugom in zastran prometa bode Avstria vse potrebno, koristno in olajšavno potem lehko poskrbela in dosegla.

Naj se zbira in krepča narod srbski, do sedaj neznano nesrečen, toda značajen in krepak, ki je uže toliko žrtvoval za svobodo svojo in svojih bratov! Čudom se pa moramo čuditi velikej množici neprijateljev in vragov njegovih, sicer dobro znamenje zanj, znak kreposti njegove; toda motijo ga zelo ti neprijatelji v napredovanji, zadržujejo razvoj in uničujejo blagor njegov. Osobito se Magjari grdo vedejo proti Srbom, tisti Magjari, katerih pradje so pili iz ravno istega britkega kliha, katerega je moral srbski narod izprazniti do dna.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. aprila.

Kaj je sklenil zadnji **ministerski** svet in ali so imeli konference včerajšnje z ogerskimi ministri uže kakov vspeh, ne nahajamo še nikjer poročanega. — Ogerski „Naplo“ očita Cislejtancom, da oni nečejo nagodbe in s tem pospešujejo nolens volens padec Tisze in Auersperga.

Vnajanje države.

Bolezen Bismarkova in Gorčakovljeva zadržuje uže itak pretežavne dogovore zarad **kongresa**, kateri zopet vedno bolj neverjeten postaje. Denašnji telegrami kažejo le bolj na vojsko Anglezov z Rusi.

Jutri v nedeljo pride en del ruske vojske v Carigrad k božjemu službi. V očigled nevarnega položaja, oboroževanja Anglezov in Turkov, morda bi Rusi še tako najbolje storili, da iz Carigrada ne bi šli več ven.

Iz Belgrada se poroča: General Lešjanin se je iz Peterburga vrnil, prinesel carjevo prijazno pismo na kneza, v katerem se zahvaljuje za pomoč srbske vojske. Okraja Trn in Vranja, ki sta bila namenjena Bolgariji, bosta na prošajo k Srbiji pridružena. — V srbskem ministerskem svetu je bila

precej po poročilu Lešjanina sklenena alianca z Rusijo za prihodnjo vojno in mobilizacija cele srbske vojske.

Francoska „Journal des Debats“ od početka Slovanom neprijazen, študira zdaj in uči, kako naj se reši orientalno vprašanje. To meni, da se mora Turkom res vzeti gospodarstvo v Bosni, Hercegovini, Bolgariji, Epiru, Tesaliji in Macedoniji, kjer je večina kristjanska. Te provincije naj bodo avtonome pod evropskim ne pod ruskim protektoratom. Rusija naj ima dovolj z mora lično slavo, da je kristjane v orientu osvobodila, itd.

Italijanska vlada je baje izrekla angleškej, da bode njene zahteve podpirala, naj se dogovor san-štefanski predloži oblastim v potrjenje, kadar bode prej Anglia povedala svoje misli, kako naj se vzhod uredi za prihodnjost.

Dopisi.

Iz savinjske doline 25. apr. [Izviren dopis.] Kakor je bilo v „Slovenskem Narodu“ uže povedano, umrl je v Mozirji Janez Lipold, bivši slovenski poslanec. Po-kojni rodoljub je zaslужil, da mu še sledče vrste v hvaležen spomin zabilježimo.

Rodil se je leta 1811 v Mozirji. Oženil l. 1836 z Ano Sirkovo (umrla l. 1871). — Rajnki in brat njegov, fajmo šter Lipold Rečiški, katerega slovenske pesni, v narodnem in veselom duhu zložene, se še zdaj po savinskej dolini pojó, sta uže leta 1848 narodno zavest širila v savinjski dolini. Pri vseh volitvah v deželnem zbor in tudi pri zadnjej v državnih je bil Lipold predsednik volilne komisije in zmirom je svoj upliv za narodnega kandidata upotreboval.

Narodne zavode je zmirom podpiral in bil je tudi mej onimi rodoljubi, ki so pomagali „Slovenski Narod“ ustanoviti. Familija njegova je cela popolnem narodna, kolikor jo je na Štajerskem. Naj narodni in patrijotični duh ranjcega vedno v njej ostane.

Jan. Lipold je bil več kot 20 let župan mozirski, odbornik okrajnega zastopa, načelnik mozirske posojilnice, katera najdelavnješo moč izgubi.

Sadjerejo je posebno podpiral; bil je izvrsten tergovec; on je bil prvi iz savinjske doline s plavi šel po Savinji in Savi do Belgrada in je sploh kupčijo z lesom povzdignil, — kupčeval je tudi s Trstom. Cela dolina je hodila po svet k Lipoldu in nobeden nij šel vsaj brez tolažbe. In kar pokojnika tudi v izgled stavi, je to da je bil popolnem samouk in vendar je znal slovensko, nemški in italijanski popolnem v pismu in govoru. Hvaležni mu more biti trg Mozirje, celo dolina in Slovenstvo. —

Dujo, kateri ga je pozdravil z besedami: „Kamo ideš, Vuče?“, kedo je ta gospod, on pa se mi možko odreže: „Ovo nije gospodin, nego pop.“ „Vsaka dežela ima svoje posebnosti“, mislil sem si, ko sem si spomnil, da so pri nas v tej zadevi pojmi ravno nasproti.

Dober streljaj od Marčetiča odpre se lep pogled po precej prostranej dolini, katero preteka potok Kličevica, ki se po kratkem teku izgublja pod zemljo. Dolina je obdelana in bi bila posebno rodotvorna, ko bi se imenovani potok vselej, kendar količkaj dežuje, ne raztil po njej ter ne uničil vse posetve. Ravno, ko sem se jaz vozil, bile so vse njive in vsi travniki pod vodo, tako, da se je cela dolina zdela podobna malemu plitvemu jezeru. Okraj doline leži ob hrbtnu biljanskega pogorja skoraj celo uro dolga kula Atlagić (tudi korlat imenovana)

Pogreb 20. t. m. je bil sijajan; ako ravno je na veliko soboto padel, udeležilo se je jako mnogo ljudstva spremstva do groba, v katerem v miru počiva.

Iz Ljutomerja 26. aprila [Izviren dopis.] (Obodočem občnem zboru „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“.) Nekoji slovenski učitelj na spodnjem Štajeru, kateri se za naše društvo zanima, (žalibog število teh ni preveliko) utegne se čuditi, da je odbor tega društva v svoji zadnji seji, določil Ljutomer za kraj občnega zabora. Zato si štejemo nekako v dolžnost ta sklep doličnikom razjasniti. Ko se je l. 1874 začelo naše društvo v Ljutomeru snovati, nij se nameravalo temu, za celi spodnji Štajer namenjenemu društvu sedež v Ljutomeru odločiti. Osnovatelji tega društva so hoteli nekako samo iniciativno sprožiti, da bi to važno stvar potem drugi učitelji v roke vzeli, učitelji, kateri delujejo bolje v središči slovenskega Štajera, n. pr. celjski, mariborski ali bar ptujski učitelji, kateri vsi bi pri potrebnih eneržiji večje vspehe bili dosegli, nego je to bilo mogoče ljutomerskim učiteljem, oddaljenim od glavnih krajev naše južne-štajarske pokrajine. Toda omenjenih učiteljev ni bilo mogoče privabiti, da bi se temu društvu bili na čelu postavili. Tako pa je ostal sedež „učiteljskega društva za slovenski Štajer“ v Ljutomeru. Občnih zborov pa ta korporacija še ni imela do sedaj na svojem sedeži; 1. občni zbor je bil marveč v Mariboru, 2. v Celji, 3. v Ptuju in 4. se je nameraval sklicati v Brežice, kar so bile pa zbrane razne reugodne okoliščine, katerih navajati se nam ne zdi primerno. No, zakaj se je odločil v severo-vzhodnem kotu Slovenskega Štajera ležeče in od železnice (od Ormuža 2 ur) oddaljeni Ljutomer za kraj 4. občnemu zborovanju? Odborniki so se za to odločili iz teh vzrokov: 1. v Ljutomeru še ni bilo večje učiteljske skupščine, 2. so ondi učitelji, kateri radi dela priprave za zbor, kar se o drugih večjih krajih ne more reči, naj manj pa o Brežicah in 3. je v Ljutomeru nekaj domoljubnih Slovencev, kateri bodo slovenske učitelje radi sprejeli. Tudi nij učiteljem iz severni-vzhodnih okrajev, kakor iz ormuškega ptujskega, sv. lenartskega, gornjeradgonskega okraja Ljutomer preveč oddaljen. Da pa se pohod skupščine olajša tudi oddaljenim učiteljem, skrbel bode odbor za vse mogoče polajšave glede vožnje in stroškov; in da bodo dolični dan zborovanja prijeten za došle goste, to bodo tudi Ljutomerčanov, osobito učiteljev častna naloga. Sicer pa ima krasna okolica, njegovi lepi vinogradi, — zlasti za nepoznavalca teh krajev gotovo več mika, nego drugi zije poznani kraji. Torej se je nadejati vsaj nekoliko slovenskih učiteljev k 4. občnemu zboru „Učiteljskega društva za Slovenski Štajer“ na binkoštni ponedeljek in torek v prijaznem Ljutomeru. Program in druge zadeve se bodo kasneje nazname.

Odbor.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) je imel v petek večer sejo. Večje poročilo o njej prinesemo prihodnjič. Za danes omenimo le toliko, da je nemška večina na predlog poročevalca dr. Keesbacherja sklenila kupiti Kolonijo za 10.000 gld. in za daljnih 10.000 gld. napraviti tam mestno kopališče. Narodna mestna zastopnika gg. Regali in Potočnik sta predlagala, naj se narejajo kopališča

še odloži, zlasti v denašnjih, za denar tako hudič časih, ko ljubljansko mesto ne more lehko 20.000 goldinarjev za kopališče izdati, ko je že drugih, za življenje bolj nujnih zavodov silnejše potreba. Glasovalo se je po imenih. Za odloženje take drage naprave so glasovali vsi narodni mestni odborniki: dr. Ahačič, dr. K. Bleiweis, Goršič, Horak, Jurčič, Klun, Petričič, Potocnik, Peterca, Regali. Za narejanje kopališča pa gg.: Bürger, Deschmann, Doberlet, Dreo, Gariboldi, Kaltenegger, Keesbacher, Laschan, Lassnik, Mahr, Pfefferer, Pirker, Schöppl, Schrey, Suppan, Suppentschitsch, Zhuber, Ziegler.

— (Slovensko gledališče.) Drevi ima, kakor smo uže omenili, gospa Odijeva svojo benefico. Predstavljala se bode prvič komična opereta v 2 dejanjih „Marija“ ali „hči polkova“. Začetek je ob pol 8. uri.

— (Ljubljanska ljudska kuhinja) ima danes 28. aprila zjutraj ob 10. uri na starem strelšči občni zbor. Lani je imela dohodkov 7854 gld.

— (Ljubljanski strelci) napravijo danes, če bode lepo vreme, na svojem novem strelšči novemu deželnemu načelniku gosp. Kalini na čast, strelbo. Streljanje se začne dopoludne ob 9. uri, opoludne je obed. Poludne igra vojaška godba. Gosti dobro doidejo.

— (Tržaško slovensko politično društvo) „Edinost“ ima 5. maja v Skedenji v dvorani g. Ivana Sancina občni zbor. Na programu je mej drugim prošnja do vlade,

da ne bi potrdila nove postave o povekšanju davkov.

— (Deputacija goriških) najveljavniši mož, obstoječa iz 10 gospodov raznega stanu, izročila je v sredo adreso udanosti do Njeg. veličanstva, namestniku baronu Pino v Trstu, kateri jo je prav prijazno sprejel ter obečal, da Slovence pohvali Njeg. veličanstvu zarad nepremakljive zvestobe in udanosti do prestola.

— (Iz Idrije) se piše 20. aprila tržaškemu slovenskemu listu: Denes se je naredila v rudokopu velika nesreča: pal je nek rudokop globoko v jamo. Letel je več sto šenjev navzdol, vedno ob stene udarjal, da je truplo na dnu brez glave priletel. Traplo je bilo vse zazmesarjeno, rebra so skoz kožo gledala, ena rama naprej, ena nazaj; roke, noge in drugi udje so bili vsi večkrat zlomljeni, s teško muko so se vsi ostanki mogli vklip spraviti in na pokopališče odnesti, žalost v njegovej rodbini je velika.

— (V Ptuj) je na 4 razredni dekliški šoli razpisana (v drugič) do 15. maja služba nadučiteljice s 700 gld. letne plače, 100 gld. opravilne doklade in stanovanjem ali 25% (od plače) odškodnine.

— (Rodovitnost.) Te dni je rodila neka žena v Ročinji na Goriškem trojčke — tri dečke. — Eno otroče je drugi dan po porodu umrlo, ostala dva pa živita. Zastonj ne pravijo dotočni družni — pri Zajci.

— (Uboj.) Iz Sapijan se nam 26. t. m. piše: Včeraj je nekog posestnik v Novem gradu (Castellnuovo) zasačil tujega pastirja, ki je pasel po njegovem zemljišči, ter ga,

razburjen z bog tega, ubil na mestu. Sv. Hermannat ima zločinka uže pod ključem.

— (Nov mesijas.) Tržačan kateri hodi z Llojdom parnikom na Turško, poroča v „Ed.“ to le: Prišel je iz Libanona nek lepo izrastel človek v najboljih letih v Bairut, omislil si je rudečo obleko in se potem odpeljal s francoskim parnikom v Jafo. Pridigoval je očito in delil novice mej uboge ter si s tem pridobil veliko stranko; pripovedoval je, da hoče na cvetno nedeljo v Jeruzalem z vso častjo slovesno iti. Baje je bogat trgovec, kateri je pri zadnjih izhodnjih homatijah hotel napraviti kako zmesnjavo. Pripovedovalo se je pisatelju, da so ga začeli duhovščina in oblasti zasledovati, in naj brže so mu prečrtali tudi slovesni vhod v Jeruzalem na cvetno nedeljo.

Razne vesti.

* (Umrl) je nemški zgodovinar profesor Heinrich Leo v Halle. Ta mož je bil trdna, groba, odločna, a poštena natura kot Nemec. On je bil vsake vojske vesel, češ, da trebi ali decimira, „to škrofuzno, ničvredno druhal.“ On je bil leta 1870 vesel vojske do Sedana, a nij je opravičeval potem, ko je Bismark po padci Napoleonovem Francoze unicaval.

Iz pred kratkim objavljenega računa „prvega ogerskega občnega zavarovalnega društva“ se razvidi, kje to zavarovalno društvo tudi v minoletem letu do prav ugodnih rezultatov dospelo ter stoji v prvej vrsti med zavarovalnimi društvimi avstrijskimi. Po obilnej dotaciji vseh rezev, prišla je še na vsako akcijo dividenda 192 gld. O tem piše znani časopis za zavarovanja: „Wiener Nachrichten“ od 1. t. m. sledče: Veliki vspahi, na katere se lahko to zavarovalnje društvo sklicuje, ponavlja se tako konstantno, da kdor ima 100 akcij, ima si lepe letne dohodke zagotovljene. Morebiti nij nobenega podvzetja na sve tu, v katerem bi investirana glavnica toliko obresti dajala; se ve da se na narodno gospodarskem polju ne najde z lepa kapacetjo kakor je Lévay, ki je: „Prvo ogersko“ na ono visoko stopinjo povisal, kjer je danes in na katerej je postal lepotna dežele.“

Tuji.

26. aprila:

Pri Malléi: Kaiser iz Dunaja. — Flitsch iz Gradea. — Wittme iz Petrinje. — Sottelschek iz Dunaja. — Kanker iz Celovca. — Gasparini iz Trsta. — Part iz Dunaja.

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedi, nože in viliče itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prišle velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majheno odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače **darujemo**.

Ako se vpošte znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsem izdelku označena, samo za povrnitev troškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo le-to

zastonj.

6 kom. britanija-srebrnih žlice za jedi, 6 kom. baš takovih žlice za kavo, vklj. 12 komadov, stalo je prej gld. 6, a sedaj stane **vseh 12 komadov vklj.** gld. 2.35
6 " britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom. baš takovih vilič, vklj. 12 kom., kateri so prej stali gld. 9, stojí zdaj **vseh 12 vklj.** 3.40
1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gld. 3, **zdaj** 1.30
1 " juho, najtežje vrste, od najboljseg
britanija-srebra, prej gld. 4, **zdaj** 1.80
Poleg tega elegantni svečniki, par po gld. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdele po kr. 50, 75, 80, gld. 1.—, 1.40; majolku za kavo ali čaj po gld. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; saharne pūšice po gld. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne sippnice po kr. 40, 75, 90, gld. 1.—; sklenice za kis in olje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pūšice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.— ter se mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov namiznih nožev, z najfinješimi ročaji od britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilič, 6 komadov težkih izvrstnih žlice za jedi, 6 komadov baš takovih žlice za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vklj. 24 komadov, ki so prej stali brez kasete gld. 6.40.

Te stvari so izdelane od najfinješega britanija-srebra in se od pravega 13 lotnega srebra celo po bletnej rabi ne dade razlikovati, ter garantiramo, da njih barva vedno ostane bela.

Tudi damo vsakemu denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica očrnila ali orumenita.

(38—12)

Naslov:

„Britannia-Metallwaaren-Niederlage“
Wien, Babenbergerstrasse 1.

Razprodaja. Razprodaja.

Velika zaloga

raznega niranberškega in železnega blaga
gosp. Andrej Schreyerjeve konkurzne mase

v špitalskih ulicah v Ljubljani,
se bode od zdaj za naprej dan za dnevom po znižanih cenah
na debelo in na drobno razprodajalo.

(185—1)

Opravništvo.

Važno naznani!

Ravnateljstvo međunarodne izložbe blaga na Dunaju prodaje vsled likvidacije te-le predmete po čudesno nizkej ceni,

5 gld. 75 kr.,

za katere se dobode naslednjih **64 stvari**, in sicer:

- 1 izvrstna in točna ura s po-zlačeno verižico. Da ura dobro grē, garantujemo.
- 2 pravi japonski svetljenci vazi z najfinješo slikarijo, kras vsakemu salonu.
- 1 izvrstna prav praktična sahar-nica od črne, z zlatom emajli-rane kovi.
- 1 praktične klešče za sahar od vedno bele kovi.
- 1 mičen franc. Cebra - namiz-njak, ki kras vsako salonsko mizo.
- 1 slavnoznan obdarjeni tele-phon, s katerim se moreš z vsakim še boj oddaljenim človekom izvrstno zabavati.
- 1 veseleksen album za foto-grafije, bogato z zlatom ozlje-šan.
- 18 finih parrance-slik, 23 cmt. vis., 28 cmt. šir., najdivnejši kras za 3 sobe.
- 12 izvrstnih e. kr. patentira-nih žlice za jedi,
- 12 izvrstnih e. kr. patentira-nih žlice za kavo,
- 6 podčašnic, katerih pri nobednej hiši pogrešati ne smejo,
- 6 kosov francoskega parfüm-mila, kateri kožo napravljajo fino, mehko in belo.
- 2 saljiva predmeta, najnovješa in največji smeh probnajoča, za gospode in gospe.

Ako vpošte male vsoto 5 gld. 75 kr., ali ako jih naroči s poslnim povzetjem, dobi vsakdo vseh tukaj navedenih lepih 64 stvari takoj v ceno, da je komaj delo plačano.

Naroča se za vso e. kr. avstro-ogersko monarhijo jedino pod naslovom:

(81—8)
Direction der internationalen Waaren-Ausstellung
Wien, Burgring Nr. 3.

Tržne cene

v Ljubljani 27. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 26 kr.; — rž 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 53 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gld. 69 kr.; — proso 6 gld. 50 kr.; — kruza 6 gold. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 77 kr.; — fižol hektoliter 10 gld. — masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh trišen — gl. 70 kr.; — špeh povojen — gl. 74 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govedine kilogram 54 kr.; — telecine 54 kr.; — svinjsko meso 68 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 95 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva triša 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 27 aprila.

(Izvirno telegrafidno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld. 30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	—
Zlata renta	71	50
1860 drž. posojilo	109	75
Akcije narodne banke	781	—
Kreditne akcije	202	—
London	123	25
Napol.	9	87 1/4
C. kr. cekini	5	84
Srebro	107	30
Državne marke	60	75

Štev. 5782.

(131—2)

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznana, da se bode volitev dveh odbornikov in jednega namestnika v glavni odbor za obdelovanje močvirja, katera volitev posestnikom v katastralnih občinah Trnovo, karlovsко in gradiščeno predmestje v Ljubljani in Štepanovo vas v okolini ljubljanske ležečega močvirja pripada,

v nedeljo 5. maja 1878,

dopoludne ob 10. uri v mestnej dvorani vršila, h katerej se posestniki iz omenjenih katastralnih občin z pristavkom vabijo, da se bode le ustmeno in z volilnimi listki volilo, in da se bodo v ta namen glasovni listki navzočim volilcem pred volitvijo izročili.

Mestni magistrat v Ljubljani,
23. aprila 1878.

Gostilnica „pri fajfi“

v Lingerjevitih ulicah v Ljubljani.

Dobra dolenska vina, liter po 32, 36 in 40 soldov, ter okusna mrzla in gorka jedilla, priporoča

(134—1)

F. Föderl.

Devetletno bolezen v želodci, čutniško bol odpravlajo pravi Hoffovi sladni priredki.

Iz Marijine kopeli dobil je dne 16. junija 1877 c. kr. dvorni oskrbovalec g. Ivan Hoff v Berlinu, glavna zalogu in tovarna za Avstrijo in Ogersko na Dunaju, Graben, Bräunerstrasse 8, Pešta, Huttstrasse 10, pismo, katero se tako-le glasi: Po devetletnej bolezni v želodci zasledil sem napoved v Vašem zdravilnem pivu od sladnega izvlečka pravo zdravilo, katero mo je osvobodilo mučnih mojih bolij. Drisko sem izgubil, vročina je odjenala, bolni jezik je zadobil zopet svojo navadno barvo. Na vsem se imam zahvaliti Vašemu odličnemu sladnemu izvlečku!

Peter Bräuer,
v Königswarthi.

Tudi Hoffova sladna zdravilna čokolada je prav lekovita, ona krepi čutnice in sladni pršni bonboni preganajo kašelj po prehladi ter lajšajo celo pljučne bolezni.

V Ljubljani pri Gabr. Piccoli, lekarna „pri angelju varhu“ na dunajskoj cesti.

Umeteljne zobe in zobovja

vpostavljam po najnovnejšej metodi brez odstranitve starih korenin in brez vseh muk.

Popolnem nemučne zobovne operacije izvršujem uporabljajoč prav prijetno delujoči

razveselilni gaz

(dušikov okisljane)

A. Paichel,

(102—5) zobovni zdravnik, stanuje ob Hradeckega mostu 1. nadstropje.

Elegantna spomladanska obleka 18 gold.

Praktična spomladanska zgornja suknja 12 gold.

Trdne spomladanske hlače 5 gold.

in v primerji najfinješe obleke za gospode in dečke; po najnižej ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje za gospode in gospe

priporoča

M. Neumann, krojaški mojster,

v Ljubljani, slonove ulice štev. 11, v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti pozetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame.

(111—7)

Nagla in gotova pomoč zoper bolezni v želodci.

Dr. Rose krepilni balzam, najbolje in najizdatnejše sredstvo za ohranitev zdravja,

čistitev in vzdržanje čistoče sokov in kryi ter za pospešenje dobre prebave, dobiva se prav

po 50 kr. in 1 gold.

vedno v zalogah: v Ljubljani pri lekarničarjih: G. Piccoli, Jos. Svoboda, Erasmus Birschitz; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kočevji: Andr. Braun.

Vse lekarne in veže prodajalnice materialij v Astro-Ogerskej imajo zaloge tega krepilnega balzama.

Glavna zaloga:

B. Fragner,
lekarna „k črnemu orlu“. Eek der Sporner-gasse Nro. 205—III, in Prag

Prepis.

Brandeis, 12. januarja 1876.

Visokočestiti gospod!

Užo daje časa sem trpel bolezine v želodcu ter se mi nij ljabilo jesti. Tu me je nekdo opozoril na Vaše zdravilo „dr. Rose krepilni balzam“ in jaz sem ga zavžil.

Porabivši prvo sklenico, opazil sem uža dober vspeh in ko sem še nadalje rabil Vaš balzam, so bolezine v želodcu uža popolnem izginile, dobil sem zopet apetit in zdaj sem do celia zopet ozdravel.

Zahvaljujoč se Vam najprisrčnejše, in najtoplješe priporočajoč „dr. Rose krepilni balzam“ vsem bohini v želodcu, se beležim

z odličnim spoštovanjem

F. Staudigl.

Jetika je ozdravljava!

Radgostski

univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celitički,

priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučih, za srčne, prsne in vratne boleznine, posebno za sušico, želodčevu slabost, za splošno slabost čutnic in proti začenjanju, če je se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpolaga se v prepričanju.

Javne zahvale.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.

Vrnivši se iz Rožnove, kjer sem v šestih tednih tako vrlo opomogel si, menil sem, da je moja prsna bolečina popolnem ozdravljena, kajti dolgo časa me njista mučila niti kašelj niti težko dihanje.

A, ko sem se hudo prehladil, povrnilo se je staro zlo tako hudo, da sem komaj predal v šoli, ker sem le silno težko glasno govoriti zamogel. V tem kritičnem položiji rabil sem, kakor uže za svojga ozdravljenja v Rožnovi. Vaše maho-rastlinske celitičke in sem pil z jutra in z večera po jedno čašo radgostskoga čaja. Kmalu sem na toliko okrevala, da me, porabivšega tri škatljice maho-rastlinskih celitičkov in zavitek radgostskoga čaja, ne muči več ni bolestno bodenje v prsih ni težko dihanje ter me tudi kašelj le redko kedaj na pada, a še takrat slabo, tako, da se nadejam, da budem kmalu popolnem zdrav. Mnogo mojih znancev — slično bolnih — je rabilo po mojem primeru Vaše izvrstne preparate in vsem so dobro pomagala.

Dovoljujoč Vašemu blagorodju, da to svedočbo istine, na korist trpečega človeštva, objavite, kakor in kjer Vam je draga, prosim, da mi s poštnim povzetjem blagovolite poslati zavitek radgostskoga čaja in dve škatljici rožnovskih maho-rastlinskih celitičkov.

Z vsem poštovanjem se bilježi
Vam vedno hvaležni in udani
France Zwěřina,
profesor e. kr. realne gimnazije.
V Brnu, dne 2. februarja 1874.

Blagorodnemu gospodu J. Seichertu, diplom. lekarnarju v Rožnovi.

Prosim, da mi izvolite poslati zopet 2 škatljice svojih Izvrstnih rožnovskih celitičkov.

S poštovanjem
Med. & Chir. dr. Wawra,
prakt. zdravnik.

V Olomouc u, dne 21. novembra 1876.

Gospodu J. Seichertu, lekarnarju v Rožnovi.

Izvolite mi za priloženih 6 gld. 16 kr. s prvo pošto poslati 3 zavitek radgostskoga univerzalnega čaja in 6 škatljic rožnovskih maho-rastlinskih celitičkov. Uživanje teh zdravil mi neizvrečno dobro dejuje, in upam, da se bodo tudi pri drugih obnesla.

Spoštljivo se bilježim
I. v. Kr. st. Safraneck,
vikar frančiškanskega konventa
v Turnovi (na Češkem).

Od tega po zdravniškej razložbi in predpisih pripravljeni čaj velja za 14dnevno rabo pripravljen paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celitičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celitički dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Moravskem) in razposiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celoveci, W. König, gradsko predmestje, v Mariboru, Anton Nedwed „zum Mohren“ in Milosrdniška lekarna v Gradiču, in S. Mittelbach v Zagrebu.

Rožnovska čutniška esencija, hitro in stalno deluje zoper trganje, prehlad, čutniško in mišično slabost vsake vrste. Originalna steklenica 70 kr. av. velj., za kolek in zavojbo 10 kr. več. Prava se dobode jedino direktne iz lekarno v Rožnovi (Moravska). (377—17)

Rožnovsko mazilo za ozubo, ki vsako, tudi zastarano ozeblino izcezi naglo in gotovo. Lonček 50 kr., za kolek in povitek 10 kr. več.

Pravo se more dobiti jedino neposredno iz lekarnice v Rožnovi (Moravska).

Prvo ogerško občno zavarovalno društvo

I. Zavarovanje proti požaru, prevažanji (transport) in toči.

Dohodki + Aktiva

Račun bilance 31. decembra 1877.

Pasiva

Stroški

646,20

	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
Ispisek dobička leta 1876: prenos ostanka na dolgu (saldo)								6000000	—
II. Zavarovanje proti ogriji.								—	—
Reserva za se nedogname škode po odračunih delov pozavarovanja	147548	68	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	14801	09	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	30000000
Reserva za se nedogname škode po akvizičnem delu dobička, ki varstvo po povratniku zavarovalni in	18801	09	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	71983	17		
Administrativski stroški oddelka za ogjenj	27900	23	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67				
Odpis dogov. ki se ne morejo iztežati brez obveznosti za začetek leta 1878	334680	50	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67				
Reserva čistih premij, odračunivsi del za pozavarovanje:	12421	91	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67				
brez obvezanja: za leto 1878	121,597	07	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67				
za poznejša leta	121,597	07	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67				
III. Zavarovanje za prevažanje									
Ia plačljene škode, po odračunu delov pozavarovanja	52011	74	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Deponirane obligacije delničarjev ces 20% aktenske glavnice	6000000	—	
Reserva za se nedogname škode	29189	28	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Piastnika opava, tiskovine, ogrja varne denarince	—	—	
Akvizični stroški	21421	85	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Naložene glavnice v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Administrativski stroški oddelka za zavarovanje pri prevažanju	29975	53	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Reserva čistih premij odračunivsi del za zavarovanje pri prevažanju	44294	68	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	
III. Zavarovanje proti toči.									
Izplačane škode po odračunu delov pozavarovanja	613996	74	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	
Reserva za se nedogname škode	46936	33	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Vrednostni papir po kurzu 31. decembra:	424,000 iz leta 1874	ogr. rakuhni dobički	
Akvizični stroški	90526	12	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	a) gl. 424,000 iz leta 1874	ogr. rakuhni dobički	44293	08
Administrativski stroški oddelka za zavarovanje proti toči	13310	68	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	b) gl. 424,000 iz leta 1874	ogr. rakuhni dobički	148401	09
Odpis dogov. ki se ne morejo iztežati	4175	87	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	c) gl. 424,000 iz leta 1874	ogr. rakuhni dobički	29189	28
Dležni dogov. začetki zavarovalnih strank	28335	49	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	d) gl. 424,000 iz leta 1874	ogr. rakuhni dobički	54	51
Plaćevanje obresti društvene rezerve glavnice à 5%	559,755	83	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Ekonomske, lombardske hipotekarske obresti za leto 1878	4649	09	
Dobiček leta 1876	846	20	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Reserva za davek po državnem hoke na donavskem nabrežju	16284	01	
Prenos iz leta 1876	500,809	19	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	613996	74	Kujinske terijatre	125964	41	

Stroški

646,20

	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
Ispisek dobička leta 1876: prenos ostanka na dolgu (saldo)								6000000	—
II. Zavarovanje proti ogriji.								—	—
Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	68	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Od teh preostale prenose akvizični stroški	29189	28	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Administrativski stroški oddelka za zavarovanje proti toči	21421	85	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Odpis dogov. ki se ne morejo iztežati	4175	87	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Dležni dogov. začetki zavarovalnih strank	28335	49	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Plaćevanje obresti društvene rezerve glavnice à 5%	559,755	83	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Dobiček leta 1876	846	20	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	
Prenos iz leta 1876	500,809	19	Reserva premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	Rezervna premij zaznamovanih iz leta 1875 po odračunih delov pozavarovanja	147548	67	

	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
Ispisek dobička leta 1876: prenos ostanka na dolgu (saldo)								6000000	—
II. Zavarovanje proti toči.								—	—
Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Reserva za se nedogname škode	46936	33	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Akvizični stroški	90526	12	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Administrativski stroški oddelka za zavarovanje proti toči	13310	68	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Odpis dogov. ki se ne morejo iztežati	4175	87	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Dležni dogov. začetki zavarovalnih strank	28335	49	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Plaćevanje obresti društvene rezerve glavnice à 5%	559,755	83	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Dobiček leta 1876	846	20	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Prenos iz leta 1876	500,809	19	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	

	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
Ispisek dobička leta 1876: prenos ostanka na dolgu (saldo)								6000000	—
II. Zavarovanje proti toči.								—	—
Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Reserva za se nedogname škode	46936	33	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Akvizični stroški	90526	12	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Administrativski stroški oddelka za zavarovanje proti toči	13310	68	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Odpis dogov. ki se ne morejo iztežati	4175	87	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Dležni dogov. začetki zavarovalnih strank	28335	49	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Plaćevanje obresti društvene rezerve glavnice à 5%	559,755	83	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Dobiček leta 1876	846	20	Reserva za v letu 1876 nedogname škode	613996	74	Rezervna glavnica v 3000 aktencijh à 1000 gl.	—	—	
Prenos iz leta 1									